

3446

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

den gamle Mairise
eller
Sammes i By Uisen.

Zudsaulet i Himmerland

1929 - 30

af

Paul Jensen.

25 Sid.

NAIVISEN

eller

SOMMER I BY VISEN.

Materialet er indsamlet i Himmerland af Skovrider Poul Lorenzen
i Aarene 1929 - 30.

1.

Jørgen Peter Petersen, Langreh, Hurup, 56 Aar.

Fra sine Forældre ved han, at der i Skelund ca. 1500-05 blev
sunget følgende Vers eller Del af et Vers, som han mener er
Visens første.

Goddag, goddag, min ærlig Mand.

Mai er velkommen /

2.

Mariane Kristoffersen, Tisted pr. Arden.

Kan Melodien, har lært Visen af Faderen.

Nu har vi os en Majbøg sat.

Maj er velkommen -

og den satte vi ad Pinsenat,
glædes nu ved saadan dejlig Sommer.

Og den satte vi saa højt i Sky,
saa den kan ses over Land og By.

Og den satte vi saa dybt i Jord,
som den skulde staa der i 15 aar.

Naar Sangerne intet fik, sang de nogle Vers, hvoraf huskes en

Linje som led paa, at "Lus og Lopper skulde æde deres Kropper"
Der var ogsaa et Vers, hvor en Linje led paa "Sult og Nød og
en Pinefuld Død."

3.

Kristine Nielsen, Vedsted Skovhus.

Erindring fra Skjærpings Kirkeby.

Nu har vi os en Majdag sat,
Maj er velkommen -
den satte vi en Pintsenat,
Nu glæder vi os og til den søde Sommer.

Den satte vi saa fast udi Jord,
saa den kan staa i 14 aar.

Den satte vi saa højt op mod Sky,
saa den kan ses over Skjærpings By.

— % —

4.

Jens Ladefoged, Hou.

Vor Spillemand maa vi ej forglem,
Maj er velkommen -
men gir ham baade til Fiol og Stræng,
Somren er saa lystig for Ungdommen.

Vor Askepot er nok saa kæk,
giv ham baade i Pose og Sæk.

5.

Jens Frederiksen, Als, Østjylland, 75 Aar.

Har lært mig Melodien til Visen, som han kalder "Sommer i
By Visen." Han har lært Visen af sin Fader.

De red fra Dør til Dør, oprindelig vist Karlene, men i Mands
Minde kun de gifte Mænd. En var "Vinteren", han var klædt i
Pjalter og behandlede som en Slags Nar. En smuk Mand var "
"Sommeren". Mændene bar høje Hatte. Både Ryttere og Heste
var pyntet, Mændene bar hvide Skjorter over Tøjet.
2den og 4de Linje var Omkvæd, som alle sang med paa.

Nu har vi os en Maibøg sat,
Mai er velkommen/-
og den satte vi paa Pintsenat,
glædes nu ved saadan dejlig Sommer

Dorthea Clausen, Skelund.

Kan Melodien.

LINDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Goddag, goddag, min ærlig Mand,

Mai er velkommen,

Kaa vi synge her i Dag,

glæder os til denne søde Sommer.

Sommer har vi i vort Lag,

Vinter kommer en anden Dag.

Sommer har vi i vor Poes,

Vinter ligger i Halker Moes.

Vi haver os en Maibgg sat,

og den satte vi paa Pintsenat.

Og den satte vi saa Højt i Sky,

at den kan ses over hele vor By.

Og den satte vi saa fast i Jord,

at den kan staa til næste Aar.

Hav Tak, HavTak, du gode Mand

for Pengene, som du os gav.

Nu rejser vi alle udaf jer Gaard,

vi ønsker Eder et glædeligt Aar.

Nu tar vi alle til vor Hat,

vi ønsker Eder en rolig Nat.

Visen blev sunget Pintsenat, naar Maibøgen var rejst. Det er 30-

40 Aar siden.

8.

Ane Kristine Knudsen, Dokkedal pr. Mou.

Den egentlige Meddeler er den 62 aarige Moder, som har hørt
Maivisen synge, da hun var 18 aar, og som kan Melodien.

Og vi haver os en Maibøg sat,
Mai er velkommen,
og den satte vi førend Pintsenat,
glæde os Gud og saa den søde Sommer.

Og den satte vi saa fast i Jord,
saa den kan staa udi femten Aar.

Og den satte vi saa højt udi Sky,
saa vi kan se den over al vor By.

Vor Maibøg er saa vel besat
med Markens Blomster fra Eng og Krat.

9.

Kristine Karlsen, Hurup.

Har lært dette følgende Vers i sin tidlige Ungdom.

Goddag, goddag, min ærlig Mand,
glæder os velkommen,
skal jeg syng for Dem lidt før i Dag,
glæd os Gud og saa den søde Sommer.

Vi satte os en Maibøg inat
den satte vi op Pintsenat.

Den satte vi saa højt mod Sky,
at den kunde ses over hele vor By.

Den satte vi saa langt i Jord,
at den skulde staa i 100 Aar.

7.

10. 3446

Karoline Knudsen, Egense.

Visen blev sunget, da hun var ung; men hun kan ikke Melodien.

Vor Maibøg haver vi sat saa fast i Aar,

Mai er velkommen,

som den skulde staa udi hundred Aar,

Mai er velkommen,

med Blomster og den grønne Mai,

Mai er velkommen.

11.

Jens Christensen, Lyngby, Østjylland, efter den 94-aarige
Andreas Jensen, Lyngby.

Og den satte vi saa højt udi Sky,

Mai er velkommen,

at det kunde ses over hele vor By,

glæder os Gud og saa den søde Sommer.

Og det satte vi saa fast udi Jord,

at det ej kunde rykkes op med Rod.

12.

Husmand Niels Poulsen, Hedsund.

Fra Vedum - Egnen.

Goddag, goddag, min ærlig Mand,

Maj er velkommen,

og maa vi komme her i Dag,

glæder os Gud for denne søde Sommer.

Vi har os en Maibøg sat,

den satte vi en Pinsenat.

8.

3446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vor Husbond er saa brav en Mand,
han skænker af sit Arus og Kand.

Vor Madmor er saa væn en Viv,
hun gir os Penge fier og tyv.

Hans Tjenestepige og hans Dreng,
de gir os Penge fier og fem.

Nu gaar vi alle af Jer Gaard,
vi ønsker alle et godt Aar.

13.

Hiels Peter Mortensen,
Visborggaards Skovridergaard pr. Skelund.

Goddag, goddag, min ærlig Mand,
Mai er velkommen,

.....

glæder os og saa den sæde Sommer.

Sommer har vi i vort Lag,
og Vinter ligger i Alkiærs Mose.

Vi har os en Malbæg sat,
og den satte vi ad Pintsenat.

Og den satte vi saa højt i Sky,
at den kan ses over hele vor By.

Og den satte vi saa fast i Jord,
at den kan staa i 15 Aar.

Og den satte vi med god Forlov,
for den har vi hugget i vor Husbonds Skov.

I Veddum rød man Sommer i By Pintsedag.

J. Johansen, Hurup, Østjylland. En Mand paa nogle og halvfjerds
" Som vi sang den for 50 Aar siden. "

Goddag , goddag, min herlig Mand,
Mai er velkommen,
og maavi sjunge her i Dag,
glæder os for den søde Sommer.

Sommer har vi i vor Pose,
men Vintren ligger i Halkjærs Mose.

Vi har os en Maibøg sat,
og den satte vi paa Pinesnat.

Og den blev sat saa højt i Sky,
at den kan ses over Hurup By.

Og den blev sat saa fast i Jord,
at den kan staa i 15 Aar.

Og den blev sat med god Forlov,
og den blev huggen i vor Husbonds Skov.

Men den, som sover og ej vil op,
gid Lus og Lopper de æder ham op.
Men den som drikker og ej vil gi,
gid Panden han river ham op og ned.

" De sidste 2 Vers er jo ikke kjønne; men de blev alligevel
sjunget ".

10.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

3446

78 år. Læste "Sommer-
visen" for 61 år siden
af en 86 årig kone.

15.

Lars Nielsen Gade, Skelund Mark.

Kan Melodien.

Goddag, goddag, min gode Mand,
Mai er velkommen,
maa vi synge her i Dag,
glæder os og saa den søde Sommer.

Sommer har vi i vort Lag,
men Vinter kommer en anden Dag.

Sommer har vi i vor Poes,
Men Vinter ligger i Halkjærs Moes.

Vi haver os en Maibøg sat,
og den satte vi af Pinsenat .

Og den satte vi saa fast i Jord,
at den kan staa i 15 Aar.

Og den satte vi saa højt i Sky,
at den kan ses over hele vor By.

Hav Tak, Hav Tak, du gode Mand
for Pengene, som du os gav.

Nu tar vi alle til vor Nat,
vi ønsker Eder en rolig Nat.

Nu rejser vi alle ud af Jer Gaard,
vi ønsker Eder et Glædeligt Aar.

" Saaledes har jeg lært den for 61 Aar siden, nu er jeg 78 Aar,
og da red vi Sommer i By i Skelund - og nu har jeg sunget Visen
i Dag igen. "

(Udenfor Nr.)

P. Nielsen, Gunderup pr. Vaarst.

Husker følgende fra han var 9 Aar og levede paa Falster, hvor
de i Skelby og Gedesby den Gang red Sommer i By. Der fejrede
de ogsaa den gale Pastelavn 6 Dage for tidlig, " som jeg tror
de gør endnu ".

Lad Hønen giv os Æg paa Fod,
hør os som vi bede,
til Æggemad og Pandekage,
Vær os alle naadig Gud med Glæde.

Den lille Larkes liflig Sang,
den priste os med Majmaanedssang.

Nu rider vi af Gaarde,
grøn Maj vil komme,
vi kommer igen ad Aare,
Vær os alle naadig Gud med Glæde.

1988
16.

Agnes Jensen, Store Arden, efter Moderen.

Der holdtes Vagt ved Måjbøgen.

Nu hever vi en Måjbøg sat,
og den blev sat først Pinsenat.

Og den blev sat saa langt i Jord,
at den kan staa i Hundrede Aar.

12.

3446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

17.

Fra Frøer eller Sejlstrup.

Naar de store Brødre gik til Majbøg i Frøer, Lavede de smaa en
Majbøg hjemme. Faderen lærte dem da Versene:

Nu har vi os en Majbøg sat

og:

Vor Majbøg staar saa højt i Aar

samt :

Vi satte den saa fast i Jord,

Maj er velkommen,

at den kan staa i 100 Aar,

glad os Gud og saa den søde Sommer.

18.

Fra Skjærpingegnen:

Nu har vi os en Maibøg sat,

Mai er velkommen,

og den satte vi en Pintsenat,

Mai er velkommen.

Og den satte vi saa højt i Sky,

at den kan ses over Land og By.

Og den satte vi saa fast i Jord,

at den kan staa i hundrede Aar.

19.

Spillemand Søren Lund, Gravlev, 72 Aar.

Nu har vi os en Maibøg sat,

Mai er velkommen,

og den satte vi om Pintsenat,

glæde skud og saadan søde Sommer.

Og den satte vi saa fast i Jord,

at den kan staa i Fjorten Aar.

92695

20.

P. C. Christensen, Dollerup Mark, Lyngby.

Hans Fader sang følgende Vers:

Aa hvem, som ~~5685888~~ haar og et vil gi,
 Mai vær velkommen,
 git Fanden han stæder dem op og ned,
 Og led os Gud og giv os saa en god og dejlig Sommer.

21.

Andreas Nielsen, Als Launkær pr. Skelund St.

Har lært Visen og kan Melodien, men synger falsk.

Om Aftenen efter at de havde redet, dansede de. Der blev Majvi-
 sen sunget, og efter hvert Vers spillede Spillemandene en "Re-
 petis", som der dansedes Polka til; men naar de red (Sommer i
 By) blev der ikke spillet nogen Repetis, men kun sunget Maj-
 visen.

Skikken med "Repetisen" er dog ikke gammel, idet Polkaen der
 spillede, er komponeret af forraævnte Spillemand Jens Frede-
 riksen, Als (se under 5.), over Melodien til den gamle Majvise.

Goddag, goddag, min herlig Mand,
 Mai er velkommen,
 maa vi faa Lov at synge i Dav,
 glæder os ved saaden søde Sommer.

Vi haver os en Maibøg sat,
 den satte vi ad Pintsensat.

Ja den har vi sat med godt Forlov,
 for den har vi hugget i vor Husbonds Skov

Ja den har vi sat saa langt i Jord,
 saa den kan staa i Femten Aar.

Ja den har vi set saa højt i Sky,
saa den kan ses over hele vor By.

Ja Sommer har vi i vor Lau,
men Vinter han kommer en anden Dav.

Sommer har vi i vor Pues,
men Vinter han ligger i Halkjær Mues.

22.

Fra Hou. Meddelelsen er i 60erne.

Goddag, goddag i Gaarden her,
Maj er velkommen,
Glæder Jer nu i saadan dejlig Sommer.

Vor Måjbøg Staar saa højt i Aar,
Maj er velkommen,
saa den kan ses over By og Land,
Sommeren er saa liflig for Ungdommen.

Vor Klovn maa I ej foragt,
Maj er velkommen,
fordi han bær saa simpel Dragt,
Sommeren er saa dejlig for Ungdommen.

Farvel, farvel i Gaarden her,
Maj er velkommen,
og kommer ej mer i dette Aar,
glædes nu ved den dejlig Sommer.

* Det var altid Pintse, naar der var Måjbøg, saa kørte de i Skoven efter Graner, og saa pyntede vi det om Lørdag Aften. Der var en rund Plads midt i Byen, saa blev der lagt Gulv og saa Træet i Midten. Der er nogen, der påger, at det første Vers lyder saaledes:

Goddag, goddag i Gaarden her,
 Maj er velkommen,
 Glæder jer Gud og saa den søde Sommer.

23.

Birgitte Cug, Kathrinesminde pr. Hadsund.

Efter Faderen, som i sine unge Dage var med at rejse Majbøg i
Fræer. De sang til Slut:

Vi har og en Maibøg sat,
 det vared hele Pintsenat.
 Den satte vi saa fast i Jord,
 at den kan staa i 30 Aar.

Naar de unge forlod Maibøgen, blev der sat en til at holde Vagt
 saa at Naboens Karle ikke skulde stjæle den. Det kunde hændes,
 at Vagten faldt i Søvn, og saa skete "Katastrofen."

24.

Jens Riis, Skjærping Mark. 74 Aar.
 Brindringer fra Gl. Skjærping.

Nu har vi os en Majbøg sat,
 Maj er velkommen,
 Den satte vi paa Pintsenat,
 Led os Gud og saa den søde Sommer.

Den satte vi saa fast i Jord,
 at den kan staa i femten Aar.

Jens Andersen , Skelund. 55 Aar.

Han mener, der var 2 Viser, nemlig en Majbøgvise, som blev sunget naar Majbøgen var rejst (og som han selv har været med at synge) og en Sommer i By Vise, som blev sunget , naar de red Sommer i By. Denne sidste var gaaet af Brug før hans Tid.

Af Sommer i By Visen huskes kun estaVers:

Goddag, goddag, min ærlig Mand,

Mai er velkommen,

maa vi (eller a) ha Lov at syng i Dag,

Glæder os for saadan søde(n) Sommer.

Af Majbøgvisen huskes:

Nu har vi os en Malbøg sat,

Mai er velkommen,

den satte vi i Pintsenat,

glæder os for saadan søde Sommer.

Den satte vi saa højt i Sky,

at den kan ses over hele vor By.

Den satte vi saa dybt i Jord,

at den kan staa i 100 Aar.

Og den satte vi med god Forlov,

vi hugged den i Husbonds Skov.

Gaardejer Lyngberg, Onlev. Ved Lærer Johansen, Gravlev.

Erindringerne knytter sig til Ellidshøj og ligger ca. 50 Aar tilbage.

Vi haver nu en Majbøg sat,
Maj er velkommen,
og den satte vi i Pinsenat,
Vi glæder os til den søde søde Sommer.

Og den satte vi saa højt i Sky,
at den kan ses over N.W. By.

Og vi satte den saa fast i Jord,
at den kan staa i tyve Aar.

Slagtermester S.P. Sørensen, Skjærping St., 50 Aar.

Erindringer fra Gl. Skjærping.

Ja nu har vi os en Majbøg sat,
Maj var velkommen,
Den satte vi ad Pinsenat,
Glædes nu for saadan en dejlig Sommer.

Og den satte vi saa højt i Sky,
at den kan lyse over den hele By.

Og den satte vi saa dybt i Jord,
at den kan staa i fjorten Aar.

Der var ogsaa et Vers om:

Vor Husbond han er en brav Kavaller,
han skænker os Punsør og Brøndevin.   Samt :
Min Fige hun er saa glad i Sind,

OPLYSNINGER

3446

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

om

Majbogen

samt om

Riden Sommer i By.

Indsamlet i Himmerland 1929 - 30

af

Poul Lorenzen.

Lars Nielsen Gade, Skelund Mark. 78 Aar, Meddeler af Vise Nr. 15.

" Majbogen blev sat om Lørdag Aften (Pintsælørdag) og blev pyntet hele dens Længde med Løv, som vi hentede i Skoven af Bøg og Birk, og med Flag i Toppen, og omkring nederste Del af Majbogen var der saa lavet Spillemandssæde, ogsaa dette var pyntet.

Om Søndagen foregik Ridningen. Alle var i hvide Skjorter paa Overdelene med et bredt rødt Baand over højre Skulder ned ^{Under} ~~over~~ venstre Arm.

Huen var ogsaa pyntet, omsyet med et hvidt Stykke og et rødt Baand omkring. De var alle ens pyntet, ~~og~~ og saa var der en med høj Hat, pyntet saa fint som muligt med alle Slags Baand og Perler, som Pigerne kunde skaffe til Veje - det var jo den, som forestod Fyntningen. Ham, der bar denne Hat, det var Sommer, Maikongen, og saa var der en, som var Vinter og var mindre fin, og Hestene var ogsaa pyntede med en rød Sløjfe i øverste Del af Halen, og Bidslerne var omviklet med med røde og hvide Baand, og om Søndagen begyndte saa Ridningen. Vi red ikke i Ring, som man kalder det. Vi brugte vor Fastelavnskonge til Maikonge for at skaane paa Hestene. Vi red saa togt to ved Siden af hinanden med stor Orden, ind i alle Gaardene, red op paa en Linje foran Stuebygningen og sang saa Maivisen og modtog Gaven, og red saa med stor Orden til næste Gaard. Ja vi red jo ogsaa til Muse - i Modsetning til Gaardene - hvor vi vidste, de var godt økonomisk stillede. Vi var og-

saa paa Visberggaard og Havns og Hadsund, og saa til Skelund igen, og saa dansedes der om Aftenen om Maibøgen og saa næste Dag igen om Eftermiddagen, og saa brugte vi jo de modtagne Ga-vertil Udgifterne. Saa fik vi jo alle Kaffe og Kage og Funser og Vin til Pigerne og Musikken og hele den værende Forsamling. Og denne Fest er nu 61 Aar siden. "

Ridningen begyndte Kl. 9 Pintsedags Formiddag.

" Alle, som sang godt, sang sammen med Maikongen hele Visen.

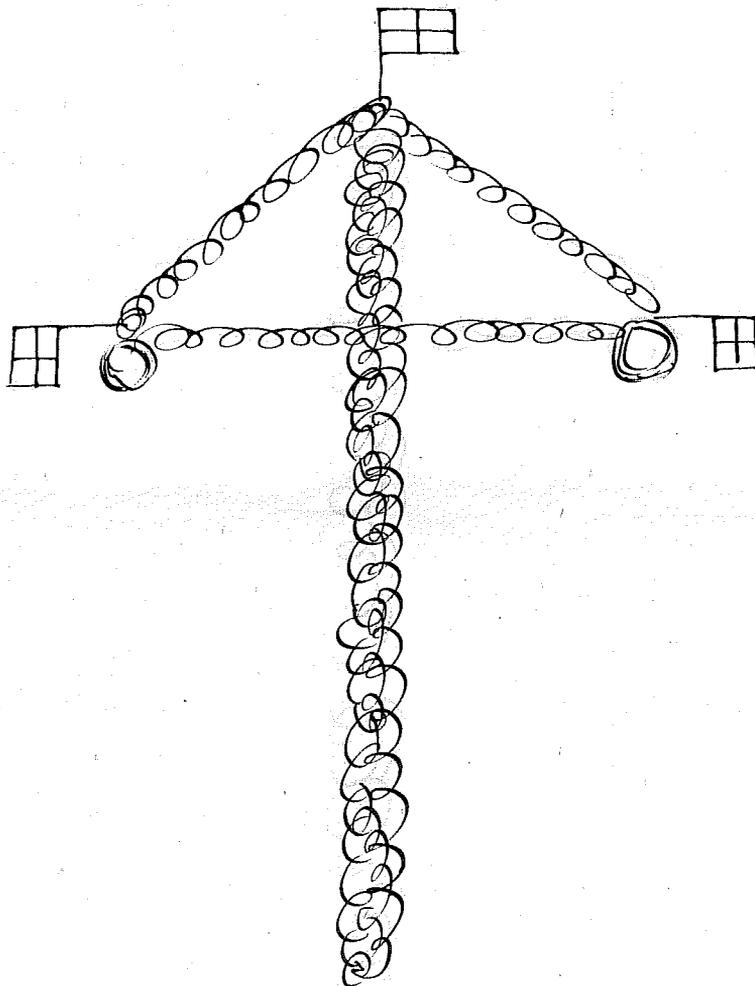
" Vinter" var klædt paa i noget rigtig gammeldags ~~Vej~~ og med Mæske for Ansigtet og rød Fikkelhue paa Hovedet og en Taske paa Siden og en Træsabel som Vaaben. Han lavede jo lidt Løjer; men han skulde jo passe paa, at de ikke lukkede ham inde. Fik de fat paa ham, maatte vi ikke ride længere; men han havde ogsaa to med sig den ene passede paa hans Hest og den anden fulgte med ham og holdt Vagt ved Døren, naar han gik ind.

At Fastelavnskongen brugtes som Maikonge, forklæres ved, at skulde man først ride, om hvem der skulde være Maikonge, vilde Hestene blive anstrengt, og de skulde jo holde til at ride paa næsten hele Dagen. "

Med Hensyn til Mæske, som Vinter havde paa, det var en, som vi lavede selv - og ligeledes med Tasken, den lavede vi ogsaa selv, og Huen var en rød ulden Hue - nærmest en Nissehue, og Tasken brugtes til alt baade Fenge og andre Ting, som han blev foræret af Madvarer. Med Hensyn til Kongen da skulde vi naturligvis og re- det Ring om Værdigheden; men saa syntes vi vi skaanede Hestene. Ja nu er det 61 Aar siden, jeg lærte Sommervisen af en gammel KO-ne paa 80, og det var for Resten hende, der fortalte os, at det havde de brugt i hendes ~~00000~~ unge Dage.

Fra Mou haves følgende Tegning, utvivlsomt fra Meddelelsen af
Vise Nr. 22.

Maibøg i Mou. 1880. 30 Aalen.

Skovkasserer Hans Mosbæk, Skjærping, f. 1859 i Støvring, hvorfra Erindringerne stammer.

Karle og Piger gik Fintselørdagften over i Skjærpingholme og hentede Bøgeløv samt Engblomster.

Majbøgen vogtedes for Nabobyernes Karle (i 3 Nætter ?); men en Morgen tidlig, da Vegten havde forladt Majbøgen, kom Ellidshøj Karle og hentede den. Der kom Politisag (Slagsmaal ?) ud af det, og efter Forhør i Nibe blev Majbøgen leveret tilbage.

Majbøgen var pyntet som et Kors, hvori en Masse Engblomster var stukket ind. Armene havde Flag i Spidsen, og der var ophængt flere Kranse paa hver Arm, ligeledes paa Stangens øverste Del. Der var Flag i Toppen.

Der dansedes vistnok omkring "Majbøgen", som Mosbæk har oplevet 4 - 5 Gange. Det holdt op sidst i 60'erne.

Bøgen rejstes paa en Toft midt i Byen ved Hjulmandens Hus nær Landevejen.

Granen var 12 - 15 Alen lang og omvunden med Bøgeløv, iflettet Blomster f. Eks. Engkabbelejer (*Caltha palustris* L.). Den rejstes om Natten, Graves ned og støttedes med 4 Tøve. Naar der først var danset om Stangen, maatte Naboen ikke røre den. (dette stemmer ikke med, at der holdtes Vagt 3 Nætter, se ovenfor. Mosbæks Hukommelse er ikke paalidelig. P.L.)

Det var kun Byens Ungdom og Spillemanden, der samlede om Majbøgen som stod ca. 8 Dage og fornyedes hvert Aar.

(En enkelt Majstang huskes fra "Staffensdø", 2. Juledag, paa hvilken Dag der lavedes "Sjov" endnu i 90'erne. Alle Byens Hjúbøere var sat i Pyramide omkring Stangen.)

Forpagter Vagner Henriksen, Mosskovgaard,

f. i Høllum 1897.

Der var Majbøg i Høllum saa sent som 1918 - 19. Den rejstes paa et "Trehjørne" nær Gadekøret.

En Granstang, 20 - 25 Alen, rejstes i Form som et Kors og pyntedes med Bøgeløv. Der var en Krans paa hver Arm og vistnok et Flag. I Kransene var Blomster. Der var vistnok ogsaa Flag i Toppen. Byens

Ungdom skiftedes til at holde Vagt.

Karlene hentede Bøgeløvet Pintselsørdag Nat, og den Nat vogtedes Majbøgen. Senere gjaldt det ikke at erobre eller vælte den. Kom Nabobyernes Karle, blev der Slagsmaal.

Der dansedes kun den ene Nat. Figerne bandt Kransene. Bøgen gravedes i Jorden og afstivedes med 3 Reb. Den stod til næste Lørdag.

Fortælleren var i 1919 sammen med 5 - 6 andre Høllumkarle i Siem for at vælte deres Majbøg; men Angriberne var for faa.

Den Hyrdedreng, der Pintselsørdagften fik sine Køer sidst hjem, var "Natravn", og den, der Pintsørdags Morgen fik Køerne sidst ud, var "Pintsegriis". Saaledes er det vist endnu.

Branddirektør Niels Hjort, Birkelse.

Født paa Tustrupgaard, Skjærpingegnen, Himmerland. Erindrer Majbøgen paa Tustrup fra 1860erne.

(Saasnart man kommer Nord for Limfjorden, eller Syd for Mariager Fjord, har jeg ikke truffet mindste Spor af Maivisen, ej heller i det egentlige Vesthimmerland. P. L.)

Majbøgen blev lagt paa Træbukke og pyntet og beklædt med Grønt om Eftermiddagen og om Aftenen Pintselsørdag. Den pyntedes med Løv og Grangrønt og Flag, Dannebrog, i Toppen. Den var sammensat af 2 - 3 Stolper og 20 - 30 Alen lang. Den var ikke i Korsform. Den gravedes 2 - 3 Alen i Jorden og støttedes af Barduner.

Der holdtes Vagt ved Majbøgen, og den blev aldrig erobret; men Karlene fra Tustrup erobrede flere Gange Majbøgen i Fræser og Sejlstrup og bar den til Tustrup i Triumf. 1ste og 2den Pintsørdag var Majbøgen Samlingssted for Ungdommen; men 2den Pintsørdags Aften nedtoges den.

Skikken ophørte paa Tustrup i 70erne. Der var Kappelstrid med Nabobyerne om at rejse den højeste Majbøg.

Erobrede man en Majbøg fra Nabobyerne, blev den ikke rejst, men henlagt som Sejerstrofa.

Karen Andersen ("Topkaren"), Rebild, død 1829, 86 Aar gammel, mindedes ogsaa Majbøgen. Pyntedes især med Birkeløv.

Billedhugger A. J. Bundgaard.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

f. i Ersted 1864.

Brindrer Majstangen fra Ersted. Der holdtes Vagt, endog med skarp-
ladt Gevær. Det var en stor Skam at faa sin Majbøg erobret eller
væltet, og der var vist noget om, at hændte det, havde vedkommen-
de By^{ikke Lov} at rejse Majbøg næste Aar eller de 3 næste Aar?

Jens Christoffersen, Nøvling.

Majbøg rejstes Pintselsrødagaften paa Skolepladsen. Smeden samle-
de Stykkerne med Baand og Bolte.

Det var Karlene og Drengene fra Nøvling og Smaabyerne Gultentorp
Sjæderup og Lundegaarde, som stod for det.

Drengene og nogle "Belse" (større Knæse) blev sendt til Lunder-
gaards Krat efter "Skoller" (Eneberris), Egnens eneste Naaletræ-
er. Naar Drengene kom tilbage med store Dyrger Grønt, havde Karle-
ne faaet Hul paa en Dunk Brændevin og var parat med Halmstær til
at binde Eneberrisene fast med. Her var Dannebrog i Toppen.

Det kneb at rejse den 15 - 20 alen høje Stang, især da Karlene
var lidt usikre paa Benene. Naar Majbøgen var rejst, vankede der
Snaps igen, og saa skulde der jo holdes Vagt. Engang erobredes
Majbøgen af Ooppelstrup Karls; men de kom ikke ret langt med den,
før de maatte aflevere den igen. det hændte, der af Frygt for
Erobring smurtes Tjære paa Stangens nederste Del, der ikke blev
pyntet.

Engang en af Karlene var bleven rigtig fuld, satte de ham paa en
Malkestol og bandt ham til Majbøgen, som de sagde, han skulde pas-
se paa.

Før man skiltes, var Solen gerne oppe, og Klokkerne kinede Pint-
sen ind.

For oven paa Majbøgen blev en Lægte anbragt paa tværs, og der
blev bundet et Par Kranse paa.

Karle og Piger mødtes til Dans Iste og 2den Fintsedag i Stadstøjet og dansede. Spillemanden sad nærmest Bøgen. Næste Lørdag toges Stangen ned.

Saaledes gik det til i Tiden 1874 - 84, hvorefter Sammenstimlen om Aftenen blev forbudt (Provisorieaarene).

Kristine Lassen, Vedstedskovhus pr. Skjærping.

Meddeler af Vise Nr.3. Erindringer fra Gl. Skjærping.

Der hentedes Bøgeløv i Bøkkedal. Der var en Krans paa hver af Majbøgens Arme og et Flag i Toppen. Pigerne var med at hente Løv. Naar Majbøgen var rejst, dansede man i Trasko til den lyse Morgen. Majvisen blev sunget, naar Stangen var rejst. Der holdtes Vagt hele Ugen, til Stangen nedtoges næste Lørdag. Der dansedes igen den Aften Stangen nedtoges.

Jens Frederiksen, Als. 75 Aar.

Meddeler af Nr.5.

De red Sommer i By i Als Bogn for godt og vel 80 AAR siden. Jens Frederiksen ved det fra sin Fader. De var i hvide Skjorter og høje Hatte med kulørte Baand. Hestene var ogsaa pyntet. En var "Sommer" og en var "Vinter". Vinteren var pjaltet, en Slags Mær, som alle havde til bedste. "Tømmer Niels" var altid Vinter. Han kunde staa paa Hovedet paa en "Kjeld-Stolpe" (Stolpe i Brøndrammen).

Slagter S. P. Sørensen, Skjörping.

Erindringer fra gl. Skjörping ca, 1890.

Meddeler af Vise Nr. 27.

Majbøgen rejstes Pinselørdag Nat. Baade Karle og Piger samledes paa Gaden Kl. 8 - 9 Aften. Nogle hjalp Smedens Sønner at samle Majbøgen, som bestod af 2 Granstønger, medens andre baade Karle og Piger drog til Bækkedalskoven at hente Grønt. Stangen lagdes paa 2 Bukke og pyntedes af Pigerne. Der var en Krans paa hver af Stangens Arme, men ingen Flag. En tom Flaske anbragtes i Korsets Kryds. Stangen gravedes i Jorden og afstivedes med 3 Bærdebbes Reb.

Majbøgen rejstes ved Hjælp af Husstiger, den skulde jo være saa høj som muligt. Der blev drukket Brøndevin med Mjød i. Det kaldtes "Portørakvavit".

Naar Stangen var rejst, ryddedes op. Saa spilledes der Harmonika, og saa gik Dansen i Træsko; men først sang man Majvisen.

Et Aar erobrede Fræer Karle Majbøgen, saa de fik 2 Majbøge i Fræer men ingen i Skjörping. Der holdtes kun Vagt den ene Nat.

Før man skiltes, slog man Flasken i Stykker med Sten, og saa maatte man jo have dem hjem, der ikke selv kunde gaa. Fortælleren har været med at køre en Husmand hjem paa en Trillebør.

Stangen stod til næste Lørdag Aften.